

Югозападен университет “Неофит Рилски”
Правно-исторически факултет

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Славянка Томчова Ангелова,

член на научно жури в процедура за присъждане на образователната и научна степен „доктор” на основание Заповед № 1585 / 29.06.2016 г. на Ректора на Югозападния университет „Неофит Рилски”

с кандидат **Евгений Борисович Чирков** - редовен докторант по докторска програма „Връзки с обществеността”, професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки, в катедра „Връзки с обществеността” на Правно-историческия факултет към Югозападния университет „Неофит Рилски” – Благоевград

Тема на дисертацията: „СОЦИОЛОГИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА ПОЛИТИЧЕСКИТЕ НАГЛАСИ В ПРОЦЕСА НА СОЦИАЛИЗАЦИЯ НА МЛАДЕЖТА В РЕПУБЛИКА МОЛДОВА”

Научен ръководител: доц. д-р Владимир Дулов

Данни за докторанта

Евгений Борисович Чирков е роден на 26.02.1974 г. По народност е българин. Притежава бакалавърска степен по специалност „Социален асистент и социална педагогика” от Тараклийския Държавен Университет–гр. Тараклия, Молдова. Завършил е магистърска програма „Социологически изследвания и политически маркетинг” към катедра „Социология” при ЮЗУ „Неофит Рилски” през 2011 г. Владее пет езика.

От май 2011 г. до момента работи в РУСОЗС обл. Тараклия на длъжност „Ръководител на социални услуги в дома”.

Характеристика на дисертационния труд

В структурно отношение дисертационният труд е разработен в увод, три глави, които са балансираны и заключение. Има общ обем от 198 стандартни страници в това число - списък с използвана литература, на български, молдовски, руски, украински и английски език и 4 приложения.

Актуалността и значимостта на разработката се обуславят от историческите промени през последните години в източно европейските държави и в частност в молдовското общество, които силно трансформираха обществените ценности и идеали, довеждайки до значителни промени във формирането на политическата култура на личността и от естествено възникналата необходимост у младите хора от създаването на нови модели на политическо поведение и на ценностна система. В условията на многопартийност и наличието на широк политическия спектър, идентифицирането и охарактеризирането на ценностните ориентации и политически нагласи на младите хора са фактор за определяне на състоянието и тенденциите в обществото. В много страни „мрежата от младежки структури стана „класика” в „политическите революции” на новото поколение” (стр. 6).

В уводната част докторантът обстойно описва обстоятелствата, от които произтича актуалността на разглежданата проблематика, като заедно с това проследява и основните изследвания по въпроса. Спазени са всички необходими изисквания за научната разработка на такъв дисертационен труд- формулирани са предмет, обект, цел, хипотези и задачи на изследването.

Посочени са използваните изследователски методи: теоретичен анализ на научната литература по темата на дисертацията, анализ на политическите процеси и на резултати от изследвания на политическата култура, семантичен анализ на идейно-политическите нагласи и

особености на политическото поведение на личността. Проведено е емпирично изследване за целите на разработката и тестване на хипотезите.

Първа глава е посветена на теоретичен обзор и анализ. Изследвани са факторите, влияещи върху формирането на политическата култура и са изведени обобщения (стр. 20), внимание е обърнато на психологическите фактори и менталността при формиране на „политическото съзнание на българите”. Представени и анализирани са различните подходи „към трактовката на понятието политическа култура”, нейната функция за в общественя живот и формирането на политическата култура на младежта като „целенасочен процес на обучение и възпитание”.

В теоретичен план са разгледани политическите нагласи като елемент на политическата култура, направено е разграничение с другите ѝ компоненти. Представена е класификация на видовете и нивата на политическата нагласа, разкрита е ролята ѝ в процеса на политическа социализация на младежта.

Във втората глава Чирков представя социализацията на младежта от български произход в Република Молдова в процеса на формирането на политическата култура, отчитайки особеностите в условията на обществено развитие на Р Молдова.

Анализирано е влиянието на регионалния фактор „върху най-важните функции на политическата култура” в четирите макро региона на молдовската държава, на базата на богат емпиричен материал от три национални изследвания. Отчетени са социално-демографските характеристики на населението от Тараклийския район и особеностите на изборителната кампания за местни органи на властта.

Направен е сравнителен на резултатите от гласуването на местни и на национални избори, в следствие, на което докторантът формулира основни изводи, които са приносен момент.

Като логичен завършек на темата в глава трета са изследвани

политическата култура и политическите нагласи на младите хора. Емпиричното изследване е проведено сред младежи от българския произход на възраст между 16 и 30 години от различни социални групи - студенти в ТДУ "Г. Цамблак", ученици от 10-ти и 11-ти клас в Лицей „Иван Вазов“, работещи и безработни младежи в гр. Тараклия. Изложението в текста включва обосновка на програмата на използваните социологически методи, границите на тяхното приложение, социологическия анализ и резултатите от изследването.

Става ясно, че една от детерминантите за проявяването на политическото ценностно ниво на съзнание е общата структура на ценностните ориентации, в която водещо място заемат ценностите от социалното, етическото и познавателното равнища.

В заключението на представения дисертационен труд се обобщават разгледаните в изложението проблеми, тенденции и фактори влияещи върху политическите нагласи в процеса на социализация на младежта. Констатира се изпълнението на поставените научно- изследователски задачи, постигането на целта и потвърждение на хипотезите на изследването.

Оценка на научните и практическите резултати и приноси

Като цяло бих искала да отбележа, че изследователската цел е постигната в разработените три глави. Много от интерпретациите, изводите и препоръките са ценни и значими. От текста личи добрата социологическа подготовка на докторанта. Разработката се отличава със задълбоченост, логичност и прецизност при посочване на използваните източници.

Особен принос от практико-приложен характер представляват изводите и препоръките от изследването за определяне на мястото и ролята на младежта в политическия процес.

Резултатите от емпиричното изследване дават възможност да се определят перспективите за по-нататъшни теоретични и практически разработки по разглежданата проблематика.

Авторефератът отразява адекватно структурата на дисертационния труд. Приемам и формулираните от докторантката приноси в автореферата на дисертацията.

Бележки и въпроси:

1. Научната коректност изисква в увода да се посочат ограниченията на изследването.

2. Какво е място и ролята на медиите като фактор за формиране на политическите нагласи на младежите в процеса на социализация?

Заклучение

Представеният труд покрива изцяло изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и Вътрешните правила за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Н. Рилски“ относно присъждането на ОНС „доктор“.

Направеното изследване е по актуална и значима тема с научна и практическа стойност. Докторантът е постигнал поставените в дисертацията цел и задачи.

Считам, че на дисертационния труд има необходимите качества да бъде оценен положително и на докторанта Евгений Борисович Чирков да бъде присъдена образователната и научна степен ДОКТОР по професионално направление 3. 5. Обществени комуникации и информационни науки (Връзки с обществеността).

12.08.2016 г.

Изготвил становището:

Доц. д-р Славянка Ангелова